

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Stanislava Beňa, JUDr. Mariána Jarábeka, JUDr. Vojtecha Lefflera a JUDr. Eriky Zajacovej, v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. [REDAKOVANÉ] sudkyňi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] na neverejnom zasadnutí 25. septembra 2009 o námietke zaujatosti vznesenej JUDr. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] rozhodol

t a k t o :

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov predseda odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso JUDr. [REDAKOVANÉ] **n i e j e v y l ú č e n ý** z prejednávania a rozhodovania disciplinárnej veci sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 Dso 5/2009.

O d ô v o d n e n i e

Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prvostupňového disciplinárneho súdu z 20. mája 2009, sp. zn. 1 Ds 16/2008

I. bolo disciplinárne konanie proti JUDr. [REDAKOVANÉ] sudkyňi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] podľa § 124 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z. z. zastavené pre skutok, že

vo veci Okresného súdu Košice II, sp. zn. 15C 345/2000, ktorá jej bola pridelená, konala so značnými zbytočnými prierahmi,

pretože návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný oneskorene.

II. Podľa § 129 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. JUDr. [REDAKOVANÉ] bola oslobodená spod návrhu na začatie disciplinárneho konania pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z., ktorého sa mala dopustiť tak, že

vo veciach Okresného súdu Košice II sp. zn. 15C 31/2008, 15C 24/2008, 15C 23/2004, 15C 77/2008, 15C 74/2006, 15C 53/2008, 15C 35/2006, 15C 103/2006 nevyhotovila rozhodnutia v lehote určenej ustanovením § 158 ods. 3 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie predseda Okresného súdu Košice II.

Sudkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] písomným podaním z 22. septembra 2009 (doručeným najvyššiemu súdu – odvolaciemu disciplinárnemu súdu v ten istý deň) proti predsedovi odvolacieho disciplinárneho senátu JUDr. [REDAKOVANÉ] vzniesla námietku zaujatosti pre prípad, že vec s podaným odvolaním bude pridelená na prejednanie a rozhodnutie tomuto senátu.

Námietku zaujatosti odôvodnila tým, že jej obhajkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] je prezidentkou Združenia sudcov Slovenska, ktoré JUDr. [REDAKOVANÉ] žaluje v spore o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy. Spor je vedený na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15C 29/2002 a z dôvodu odvolania podaného proti rozsudku súdu prvého stupňa Združením sudcov Slovenska, bol spis predložený na prejednanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Poukázala na príslušné články Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) a platnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj rozhodovaciú prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sa zaoberajú otázkou nestrannosti a nezaujatosti sudcu pri prejednávaní a rozhodovaní vecí. Uviedla, že nestrannosť sudcu sa posudzuje nielen z hľadiska subjektívneho, ale aj z hľadiska objektívneho. Subjektívna nestrannosť sa prezumuje dovtedy, kým nie je preukázaný opak, avšak objektívna nestrannosť sa posudzuje z pohľadu, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby bola vylúčená každá pochybnosť o jeho nestrannosti. Podľa jej názoru skutočnosti, na ktoré poukázala, najmä pomer sudcu k jej obhajkyňi, sú objektívne dôvodmi, ktoré sú spôsobilé vyvolať zdanie pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti predsedu odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso JUDr. [REDAKOVANÉ]

Disciplinárna vec sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] s odvolaním predsedu Okresného súdu [REDAKOVANÉ] bola v súlade s platným rozvrhom práce pridelená 10. augusta 2009 na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu disciplinárnemu senátu 2 Dso, predsedom ktorého je JUDr. [REDAKOVANÉ] a preto bolo potrebné o vznesenej námietke zaujatosti rozhodnúť.

Predseda odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso JUDr. [REDACTED] v písomnom vyjadrení z 23. septembra 2009 k predmetnej námietke zaujatosti proti jeho osobe uviedol, že k účastníkom občianskoprávneho konania ani k právnej zástupkyňi JUDr. [REDACTED] a ani k samotnej disciplinárnej veci nemá žiaden vzťah a vo veci sa necíti byť zaujatý. K skutočnostiam uvedeným v podanej námietke zaujatosti sa vyjadril tak, že nežaluje právnu zástupkyňu disciplinárne stíhanej sudkyne, ale Združenie sudcov Slovenska, teda právnickú osobu, ktorej je JUDr. [REDACTED] len štatutárnym orgánom. Skutočnosť, že táto je zároveň obhajkyňou disciplinárne stíhanej sudkyne, o odvolaní ktorej má odvolací senát, ktorého je predsedom rozhodnúť, nemá preto na jeho rozhodovanie žiaden vplyv. Podľa jeho názoru podaná námietka zaujatosti neobsahuje zo subjektívneho ani objektívneho hľadiska žiadne právne významné dôvody odôvodňujúce jeho zaujatosť.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústavy) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa § 121 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu alebo jeho členov môže ten, koho sa konanie týka namietat' ich zaujatosť.

Podľa § 121 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa.

Výnimka z článku 48 ods. 1 Ústavy je možná len v prípade splnenia zákonných podmienok uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a článku 6 ods. 1 Dohovoru. Účelom týchto ustanovení o vylúčení sudcu je upevniť dôveru účastníkov konania a verejnosti v nestrannosť postupu súdov a sudcov. Preto zákon vylučuje z vykonávania úkonov sudcov, u ktorých

možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti z dôvodov taxatívne vymenovaných v citovaných ustanoveniach.

Pomer sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka zákonodarca explicitne nedefinoval, ale z platnej judikatúry a ustálenej súdnej praxe vyplýva, že sa ním myslí najmä pomer príbuzenský, švagrovský, druha a družky úzko priateľský a podobne. Z dikcie slova „najmä“ vyplýva, že nemožno vylúčiť ani existenciu iného pomeru spôsobilého vyvolať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

V zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. sudcu možno vylúčiť z vykonávania úkonov v konkrétnej veci len celkom výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré by mu zjavne bránili rozhodnúť objektívne, nezaujato a spravodlivo v súlade so zákonom, pre jeho vzťah k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka.

Predseda odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso 20. augusta 2002 podal na Okresný súd Bratislava III proti Združeniu sudcov Slovenska žalobu na ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy. Okresný súd o tejto rozhodol v prospech žalobcu, ale rozsudok z dôvodu odvolania, ktoré podal žalovaný nenadobudol doposiaľ právoplatnosť.

Žaloba bola podaná proti právnickej osobe, ktorej štatutárnym orgánom sa až neskôr po jej podaní stala obhajkyňa disciplinárne stihanej sudkyne. Nebola podaná proti štatutárnemu orgánu, obhajkyňi a proti nej sa JUDr. [REDAKOVANÉ] niečoho nedomáha. Osoba štatutárneho orgánu žalovanej strany nemá na priebeh a rozhodnutie občianskoprávneho sporu žiaden vplyv, a to je v danej situácii záruka nestrannosti vylučujúca akúkoľvek odôvodnenú pochybnosť o tejto otázke a vylučuje legitímny dôvod na vznik pochybnosti o nestrannosti predsedu odvolacieho disciplinárneho senátu JUDr. [REDAKOVANÉ]. Dôvod, ktorý vo vznesenej námietke zaujatosti uviedla sudkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] preto podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu nie je dostatočný pre zistenie, že existujú skutočnosti, ktoré by z hľadiska subjektívneho alebo objektívneho zakladali zaujatosť predsedu odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso JUDr. [REDAKOVANÉ] a vylučovali ho z prejednávania a rozhodnutia vo veci jej disciplinárneho stíhania. Uvedený dôvod nie je dostatočný na rozhodnutie, že predseda odvolacieho disciplinárneho senátu neposkytuje dostatočné záruky, aby bola vylúčená každá pochybnosť o jeho nezaujatosti a nestrannosti. Navyše je potrebné uviesť, že v disciplinárnom konaní sú disciplinárne stíhaní len sudcovia, o ktorých vine, či nevine rozhodujú v prevažnej miere ich kolegovia sudcovia. Ide preto o špecifické konanie v ktorom nie je ničím výnimočným, keď súdený a súdiaci sa navzájom poznajú.

Napriek tomu, vzhľadom na odbornú úroveň a profesionalitu sudcov disciplinárnych senátov nie sú títo vylúčení z prejednávania a rozhodovania ich disciplinárnych vecí. Výnimku tvoria len prípady, v ktorých sú splnené zákonné podmienky na ich vylúčenie. Takýto prístup z rovnakých dôvodov platí aj vo vzťahu k obhajcom disciplinárne stíhaných sudcov, ktorými v tomto druhu konania môžu byť nielen obhajcovia, ale aj sudcovia. Odborná úroveň a profesionalita sú v takýchto prípadoch, ale aj v posudzovanom prípade zárukou, že sudcovia disciplinárneho senátu vec prejednávajú a rozhodnú nestranne a nezaujato a nie inak.

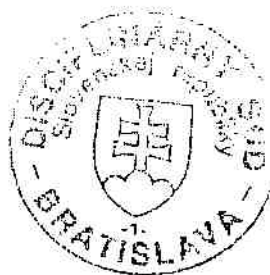
K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci z dôvodu pomeru k obhajkyni disciplinárne stíhaného sudcu môže dôjsť len vtedy, ak jeho vzťah k tejto osobe je takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodovať nestranne a nezávisle alebo by sa takým mohol javiť navonok.

Podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu, ktorý je podľa § 121 ods. 2 citovaného zákona oprávnený rozhodnúť o zaujatosti, v posudzovanom prípade takýto vzťah JUDr. [REDAKOVANÉ] proti obhajkyni disciplinárne stíhanej sudkyňi nebol z hľadiska subjektívneho ani objektívneho preukázaný, a preto nie sú splnené uvedené zákonné podmienky na vylúčenie predsedu odvolacieho disciplinárneho senátu 2 Dso Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z vykonávania úkonov vo veci disciplinárne stíhanej sudkyňi JUDr. [REDAKOVANÉ]

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že námietka zaujatosti sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] nie je dôvodná, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. septembra 2009

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková